

Rok akademicki:

2014/15

Jednostka prowadząca:

Instytut Historii WHiDK

Kierunek:

Archiwistyka i zarządzanie dokumentacją

Poziom:

studia pierwszego stopnia (licencjackie), stacjonarne

Nazwa przedmiotu:

Historia starożytności

(History of the Antiquity)

Język:

PL

Typ przedmiotu:

przedmiot podstawowy i kierunkowy

Przedmiot obieralny:

nie

Rok studiów, semestr:

rok I, semestr letni

Wymiar:

ćwiczenia: 30 godz.

Punkty ECTS:

ćwiczenia: 2

Forma zaliczenia:

ćwiczenia: zaliczenie z oceną

Prowadzący:

ćwiczenia: dr hab. Józef Cezary Kałużny; ks. dr Krzysztof Tyburowski;

Koordinator sylabusa:

dr hab. Józef Cezary Kałużny

Sylabus dostępny w ramach:

- [Historia starożytności](#) [na kierunku:] [Historia](#) (H), studia pierwszego stopnia (licencjackie), stacjonarne, I rok, semestr letni
  - [prowadzący ćwiczenia:30h/zo/2ECTS]: dr hab. Józef Cezary Kałużny;
  - [prowadzący ćwiczenia:30h/zo/2ECTS]: ks. dr Krzysztof Tyburowski;
- [Historia starożytności](#) [na kierunku:] [Archiwistyka i zarządzanie dokumentacją](#) (Aizd), studia pierwszego stopnia (licencjackie), stacjonarne, I rok, semestr letni
  - [prowadzący ćwiczenia:30h/zo/2ECTS]: dr hab. Józef Cezary Kałużny;

- [prowadzący ćwiczenia:30h/zo/2ECTS]: ks. dr Krzysztof Tyburowski;
- [Historia starożytności](#) [na kierunku:] [Turystyka historyczna](#) (Th), studia pierwszego stopnia (licencjackie), stacjonarne, I rok, semestr letni
  - [prowadzący ćwiczenia:30h/zo/2ECTS]: dr hab. Józef Cezary Kałużny;
  - [prowadzący ćwiczenia:30h/zo/2ECTS]: ks. dr Krzysztof Tyburowski;

Wymagania wstępne:

Ćwiczenia - Historia Starożytna, semestr II zajęć - 30 godz. (sem. letni).

Student posiada wiedzę i umiejętności, które zdobył w szkole średniej oraz w I semestrze (30 godz.) spotkań na ćwiczeniach z historii starożytnej.

Cele:

Celem jest:

1. wprowadzenie studenta w szczegółową analizę wybranych zagadnień epoki starożytnej
2. zapoznanie początkującego studenta z umiejętnością właściwej analizy i interpretacji źródła historycznego
  - tak pisanego - analiza i interpretacja starożytnego tekstu źródłowego
  - jak i materialnego: sztuka, architektura, drobna plastyka itd

Treści kształcenia:

Zajęcia obejmują zrozumienie istoty starożytności grecko-rzymskiej w tle podziału dziejów Europy na późniejsze epoki historyczne. Zajęcia obejmować będą wybrane zagadnienia, z antyku. W pierwszym semestrze analizie poddane zostały treści polityczno-kulturowe I-VI w., natomiast w drugim semestrze (opisywanym), analizie poddane zostaną aspekty kulturowo-religijne, szeroko rozumiane jako duchowe dziedzictwo starożytności.

Podkreślenie roli chrześcijaństwa w późnej starożytności i jego roli w przeprowadzenie Europy w epokę średniowiecza. Tłem tego jest oparcie się na analizie konkretnych tekstów starożytnych.

Semestr letni obejmuje:

1. Analizy tekstów źródłowych, z uwzględnieniem opracowanych - przez studentów - biogramów analizowanych historiografów.

Próba odpowiedzi na pytanie: czy znane źródła mogą wnieść nowe spojrzenie na znane fakty historyczne

2. Analizy wydarzeń historycznych, ze szczególnym uwzględnieniem transformacji ideologiczno-religijnej późnoantycznego Imperium Romanum

Semestr letni obejmuje:

1. Nowość chrześcijaństwa (1 para zajęć)
2. Struktura doktryny chrześcijańskiej (2 pary zajęć)
3. Ekspansja chrześcijaństwa: judeochrześcijaństwo i etnochrześcijaństwo (1 para zajęć)
4. Chrześcijaństwo prześladowane (1 para zajęć)
5. Etap „katechetyczny chrześcijaństwa” (1 para zajęć)
6. Etap „teologiczny” chrześcijaństwa (3 pary zajęć) 21. przełom Konstantyna Wielkiego (1 para zajęć)
7. struktura hierarchiczna pierwotnego Kościoła. Rola biskupa Rzymu (1 para zajęć)
8. Rola soboru (1 para zajęć) 24. Herezje i schizmy (2 pary zajęć) 9. „Przejsie” starożytności w średniowiecze (1 para zajęć)

Efekty kształcenia:

Student posiada podstawową wiedzę o miejscu historii starożytnej, ze szczególnym uwzględnieniem

historii Imperium Romanum wśród innych nauk, a także zdaje sobie sprawę z jej przedmiotowej oraz metodologicznej specyfiki.(H1A W01; W03; W05)

Student ma podstawową wiedzę na temat terminologii nauk humanistycznych w zakresie historii starożytnej, kultury antycznej ze szczególnym uwzględnieniem kultury wczesnochrześcijańskiej (H1A W02; W03)

Student ma wiedzę o związkach historii starożytnej z innymi dziedzinami nauk, w których zakres badawczy wchodzi szeroko rozumiany antyk (np.: archeologią, historią sztuki, patrystyką, archiwistyką itd.)(H1A W05)

Student ma podstawową wiedzę o aktualnych osiągnięciach naukowych z zakresu historii starożytnej i orientuje się w głównych kierunkach badań nad antykiem. Zna lokalizację zbiorów dzieł sztuki antycznej znajdujące się na terenie Polski(H1A_W06).

Student orientuje się w podstawowych metodach analizy i interpretacji wytworów kultury antycznej, takich jak teksty źródłowe, koncepcje prezentowane przez niektóre szkoły badawcze(H1A_W07 H1A_W09).

Umiejętności

Student radzi sobie z krytycznym podejściem do źródeł historycznych. Potrafi scharakteryzować i przyporządkować różnego rodzaju dzieła kultury antycznej, z zastosowaniem odpowiednich metod, aby określić ich znaczenie oraz oddziaływanie społeczne w konkretnym procesie historyczno- kulturowym (H1A_U02; H1A_U05).

Metody i narzędzia dydaktyczne:

Metody analizy źródeł historycznych indywidualne (w pracy semestralnej) i w grupie (na zajęciach). Indywidualna praca poprzedzona grupowymi analizami tekstów źródłowych, przygotowuje do wieloaspektowego i obiektywnego określenia wartości źródła historycznego, jako nośnika subiektywnych informacji.

Student zdobywa umiejętność "filtrowania" informacji źródłowych oraz krytycznego podejścia do źródła.

Sposoby sprawdzania i warunki zaliczenia:

Zajęcia składają się z 30-tu dwugodzinnych (godziny akademickie) par zajęć podczas dwóch semestrów. Na zaliczenie wpływa:

- a) aktywność studenta: forma prowadzenia ćwiczeń polega na wprowadzeniu w problematykę zajęć ze strony wykładowcy oraz podanie danych do pracy samodzielnej lub w grupach, po czym student przedstawia wyniki pracy.
- b) Zaliczenie lektur wybranych i uzupełniających.
- c) Pisemna praca końcowa mająca na celu zanalizowanie źródła historycznego według zasad poznanych na zajęciach

Lektury podstawowe:

Ostrowski Janusz A., Starożytny Rzym. Polityka i sztuka, Kraków 1999; Winniczuk L., Ludzie, zwyczaje, obyczaje starożytnej Grecji i Rzymu, Warszawa 1983;

Pierwsi świadkowie. Pisma Ojców Apostolskich, red. M. Starowieyski, Kraków 1988.

Simon M., Cywilizacja wczesnego chrześcijaństwa, Warszawa 1992.

Lektury uzupełniające:

Giardina A., Człowiek Rzymu, Warszawa 1997;

Kelly J. N. D., Początki doktryny chrześcijańskiej, Warszawa 1988; Kubiak Z., Piękno i gorycz Europy.

Dzieje Greków i Rzymian, Warszawa 2003.

Uwagi: